

RUSKÝ JAZYK

ÚVOD

Vzdelávací štandard z ruského jazyka pre nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1 svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Zahŕňa výkonový a obsahový štandard, ktorý je východiskom školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet a daný stupeň vzdelávania. Zároveň obsahuje odporúčané časti, ktoré dotvárajú plastický obraz o používaní a ovládaní jazyka na úrovni A1.

Úpravy pôvodného dokumentu spočívali v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. V aktuálnej verzii sa používa namiesto pojmu *sociolingvistická kompetencia* pojem sociolingválna kompetencia, *komunikačné zručnosti* sa uvádzajú ako komunikačné jazykové činnosti a stratégie, *spôsobilosti* v obsahovom štandarde sú označené ako kompetencie.

Požiadavky z výkonového štandardu môžu učitelia konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh a otázok. K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú kompetencie a funkcie jazyka ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Kompetencie a funkcie jazyka sú základom vymedzeného učebného obsahu, to však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu.

Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnostne zameraný prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

1 Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom anglický jazyk, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

2 Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,

- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

3 Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie s využitím interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- prijímanie informovaných rozhodnutí a schopnosť zmeny pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

3.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na

artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

4 Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci príslušného stupňa vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam,
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi,
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb (SERR, 2013, s. 68, 69, 77).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť,
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach,
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch,

- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu,
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi (SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 85, 86, 64).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení,
- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú,
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach,
- opísať seba, čo robí, kde žije (SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

V rámci nižšieho stredného vzdelávania sa v cudzom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň A1. Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôsobili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba odporúčané a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Prehľad kompetencií a funkcií stanovených všeobecne pre úrovne A1 až B2

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať sa a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4. Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvahy
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postávať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť

9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť nezáujem
14. Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť Kondolovať Blahoželať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor

	Ukončiť rozhovor
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa diskusie / Argumentovať	Navrhnuť novú tému / bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme / k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/výklad/ argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

Prehľad výskytu kompetencií na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky

Kompetencie	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočúť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť názor				
5. Vyjadriť vôľu				
6. Vyjadriť schopnosť				
7. Vyjadriť pocity				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť záľuby a vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam				
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Dať ponuku a reagovať na ňu				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Komunikovať				
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu				
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené				
25. Porozprávať príbeh				

5 Obsahový štandard

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A1 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

СПОСОБНОСТЬ 1: «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»

УРОВЕНЬ А1

Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzivná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Начать разговор, исходя из конкретной ситуации <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Обратить на себя внимание <i>Upútať pozornosť</i>	Скажите, пожалуйста, Извините, Простите Разрешите ... Вы не скажете, Познакомься, пожалуйста, Познакомьтесь	Rozkazovací spôsob slovíes	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod.	Pravidlá slušnosti v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.
	Приветствовать <i>Pozdraviť</i>	Доброе утро! Добрый день! Добрый вечер! Здравствуй (-те)! Привет!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.		
	Ответить на приветствие <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Здравствуй (-те). Добрый день. Доброе утро. Добрый вечер. Привет.	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.		
	Поблагодарить и выразить свою признательность <i>Podakovať sa a vyjadriť svoje uznanie</i>	Спасибо. Спасибо за ... Большое спасибо. Я благодарю за ... Мы благодарим за ...	Citoslovce vo význame prísudku. Časovanie slovíes v prítomnom čase Krátke tvary prídavných mien		
	Попрощаться <i>Rozlúčiť sa</i>	До свидания. Пока. Спокойной ночи! Счастливого пути!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.		

СПОСОБНОСТЬ 2: «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 2: „Vypočít' si a podať informácie“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выслушать и информировать <i>Vypočít' si a podať informácie</i>	Получить информацию <i>Informovať sa</i>	Как Тебя зовут? Откуда Ты? Скажите, пожалуйста, это..? Как поживаешь? Что у Тебя (у Вас) нового? Разрешите узнать Ваше имя и отчество? Вы можете мне дать Ваш адрес? Когда это было? Не могли бы Вы мне сказать ...	Intonácia opytovacích viet s opytovacím zámenom aj bez neho.	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželania, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Služby: pošta, miestne úrady, polícia, atď.
	Подтвердить (настаивать на чём-либо) <i>Potvrdiť a trvať na niečom</i>	Да, это так. Это Красная площадь. Да, конечно. Хорошо. Очень хорошо. Я уверен, что ... Я настаиваю на...			
	Включить информацию <i>Začleniť informáciu</i>				
	Ответить на просьбу <i>Odpovedať na prosbu, žiadosť</i>	Пожалуйста. С удовольствием.			

**СПОСОБНОСТЬ 3: «ВЫБРАТЬ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ»
УРОВЕНЬ A1**

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выбрать из предлагаемых возможностей <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Определить <i>Identifikovať</i>	Пример: Это город Братислава.	Skloňovanie podstatných mien. Štruktúra oznamovacej vety.	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama a pod.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Описать <i>Opísať</i>	Пример: Город Братислава – столица Словакии. Он лежит на берегу Дуная.			
	Подтвердить. Выразить несогласие. Исправить. <i>Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť</i>	Да, это так. Нет, это не так, а .			

СПОСОБНОСТЬ 4 : «ВЫСКАЗАТЬ СВОЁ МНЕНИЕ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	Я думаю, что ... Я хочу сказать, что ... Мне кажется, что ...	Прítomný čas sloviés. I.a II. časovanie sloviés. Časovanie modálnych sloviés v prítomnom čase.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom, styku.
	Выразить своё согласие <i>Vyjadriť súhlas</i>	Да, это так. Да, конечно. Я согласен (согласна). Ты прав (-а).			
	Выразить своё несогласие <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	Нет, это не так. Я не согласен (не согласна). Нет, я (мы) против. Я должен (должна) сказать ...			
	Выразить убеждение <i>Vyjadriť presvedčenie</i>	Я знаю. Я верю, что ... Я убеждён, что			
	Выразить упрямство, сопротивление <i>Vyjadriť vzdor</i>	Нет. Я не буду ... Я не хочу ... Я не могу ...			
	Протестовать <i>Protestovať</i>	Это неправда! Это несправедливо! Это нечестно!			
	Выразить степень уверенности <i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	Я знаю точно. Это верно. Я уверен.			

СПОСОБНОСТЬ 5: «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 5: „Vyjadriť vôľu“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить своё желание <i>Vyjadriť vôľu</i>	Выразить свои желания /мечты <i>Vyjadriť želania</i>	Я хочу ... Я мечтаю ... Я мечтаю о ...	Slovné spojenie быть, стать кем?+instru- ментál	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Выразить свои планы (ближайшие и будущие) <i>Vyjadriť plány</i>	На следующей неделе я ... Мы будем ...	Budúci čas slovies. Slovné spojenia: на этой, будущей (следующей), прошлой неделе; в этом, в будущем в (следующем), прошлом году.		

**СПОСОБНОСТЬ 6: «ВЫРАЗИТЬ СВОИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ»
УРОВЕНЬ A1**

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить свои способности и умения <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Показать свои знания <i>Vyjadriť vedomosti</i>	Я знаю ... Я узнал, что ...	Časovanie slovesa знать, уметь, мочь a ich správne používanie pri komunikácii.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché telefonické rozhovory, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Zájmy a záľuby mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine.
	Высказать своё незнание <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Я не знаю, как (что, где, кто, когда ...)			
	Высказать своё умение что-либо делать <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Я умею (могу) + инфинитив			

СПОСОБНОСТЬ 7 : «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Восприни-мать и проявлять свои чувства <i>Vyjadriť pocity</i>	Проявить свою радость, удовлетворение <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	Какой хороший день! Ах, как хорошо! Как здорово! Как красиво! Прекрасно!	Časovanie slovesa <i>бояться</i> a správne používanie slovesa <i>болеть</i> v rôznych významoch: а) болеть (чем?) гриппом б) У меня болит глаз, (болят глаза). с) Мы болеем за «Слован» Братислава.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, jednoduché telefonické rozhovory, krátke blahoželania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.
	Выразить печаль, удрученность <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	Жалко, что ... Мне неприятно. Мне грустно.			
	Проявить симпатии <i>Vyjadriť súcit</i>	Ты мне нравишься. Давай дружить!			
	Выразить физическую боль <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	Мне больно. У меня болит (-ят) ...			
	Успокоить, подбодрить, помочь набраться смелости <i>Utešiť, podporiť, dodať odvahu</i>	Всё нормально. Не беспокойся! Всё будет в порядке. Не бойся! Не бойтесь! Всё хорошо.			

**СПОСОБНОСТЬ 8: «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЯ И РЕАГИРОВАТЬ НА НИХ»
УРОВЕНЬ А1**

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Выразить ожидания и реагировать на них</p> <p><i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i></p>	Выразить надежду <i>Vyjadriť nádej</i>	У тебя будет всё хорошо. У тебя всё получится.	Краткий вид прилагательных	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: pozvánky, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.</p>	<p>Medzil'udské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.</p>
	Выразить разочарование <i>Vyjadriť sklamanie</i>	А я тебе (вам) верил! Мы тебе (вам) верили!			
	Выразить страх, беспокойство <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť</i>	Я боюсь, что ... Мне страшно!			
	Заверить в чём либо <i>Ubezpečiť</i>	Не бойся! Не бойтесь! Всё будет хорошо.			
	Выразить облегчение <i>Vyjadriť úľavu</i>	Ух! Наконец-то! Как хорошо, что всё прошло (закончилось).			
	Выразить удовлетворение <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Я рад (-а) ... Я доволен (довольна). Мне нравится.			
	Выразить недовольствие, пожаловаться	Я недоволен (недовольна). Мне (нам) не нравится.			

	<i>Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať sa</i>				
	Узнать, кто доволен (не- доволен) кем-либо, чём-либо <i>Zistiť spokojnosť/ nespokojnosť</i>	Ты (не)доволен ...? Тебе (не) нравится ...?			

**СПОСОБНОСТЬ 9: «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»
УРОВЕНЬ A1**

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a svoj vkus“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Представить свои увлечения и свой вкус <i>Predstaviť záľuby a vkus</i>	Выразить, что мне нравится <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	Мне нравится ... Я люблю ...	Slovné spojenie: prítomný čas sloviess + infinitív Záporná časť <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: jednoduché osobné listy, reklamné materiály, brožúry a prospekty, plagáty.	Voľnočasové aktivity, rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.
	Выразить своё отрицательное отношение к кому-либо/чему либо <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	Я не люблю ... Мне не нравится ...			
	Выбрать из предлагаемого то, что нравится больше всего <i>Vyjadriť, čo uprednostňujem</i>	Больше всего я люблю ... Больше всего мне нравится ...	Používanie 3. stupňa prísloviess		

СПОСОБНОСТЬ 11: «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ» УРОВЕНЬ

A1

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“ Úroveň 1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Определить, сообщить и принять правила или обязанности</p> <p><i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i></p>	<p>Выразить приказ</p> <p><i>Vyjadriť prikaz/zákaz</i></p>	<p>Открой (-те) окно!</p> <p>Слушай (-те)!</p> <p>Повесь (-те)!</p>	<p>Používanie výrazov možno, nemožno.</p> <p>Budúci čas sloves</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: plagáty, recepty, odkazy, verejné značenia a nápisy.</p>	<p>Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou.</p> <p>Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.</p>
	<p>Выразить моральную или социальную норму</p> <p><i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i></p>	<p>Поздоровайся!</p> <p>Поздоровайтесь! Уступите (-те) место старшим!</p>			
	<p>Получить разрешение</p> <p><i>Získať povolenie, súhlas</i></p>	<p>Можно открыть окно?</p>			
	<p>Дать разрешение, разрешить что-либо</p> <p><i>Dať súhlas, potvrdiť niečo</i></p>	<p>Пожалуйста. Да, можно. Вы можете смотреть телевизор.</p>			
	<p>Отказать</p> <p><i>Odmietnuť</i></p>	<p>Нет, нельзя.</p>			
	<p>Запретить</p>	<p>Не делай это!</p>			

	<i>Zakázat'</i>				
	Воспротивиться запрету <i>Vzopriet' sa proti zákazu/Spochybnit' zákaz</i>	Почему нельзя? Им можно, а нам нельзя?!			
	Угрожать <i>Vyhrážat' sa</i>	Ну, подожди! Ты у меня получишь!			
	Обещать <i>Slúbit'</i>	Извини, я больше не буду. Я буду слушаться. Я обещаю выполнить...			

СПОСОБНОСТЬ 12: «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ ОБЯЗАННОСТЕЙ»
УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на несоблюдение правил или обязанностей <i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti</i>	Обвинить. Признать свою вину <i>Obviniť (sa), priznať (sa)</i>	Это твоя вина. Я виноват.	Rozkazovací spôsob slovíes Záporná časťica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje - stručný dialóg - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu.	Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku.
	Извиниться <i>Ospravedlniť (sa)</i>	Извини (-те)! Прости (-те)!			
	Отрицать обвинение <i>Odmietnuť/Poprieť obvinenie</i>	Я не виноват! Я это не сделал.			
	Упрекать <i>Vyčítať/Kritizovať</i>	Как тебе не стыдно!			

**СПОСОБНОСТЬ 13: «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО (СЛУЧАЙ ИЛИ СОБЫТИЕ)»
УРОВЕНЬ А1**

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzivná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на что-либо (случай или событие) <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Выразить интерес к чему-либо <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Я тоже хочу стать космонавтом. Я тоже пойду с вами в кино.	Záporná částica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje: -jednoduchý dialóg, - jednoduché rozprávanie s uplatnením hovorového štýlu Typy textov: jednoduché osobné listy, úryvky z rozprávok,	Rozdielne formy reagovania v emocionálne zafarbených situáciách na Slovensku a v cieľovej krajine.
	Выразить интерес к рассказу кого-либо <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	Это очень интересно. Это меня особенно интересует			
	Выразить удивление <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Не может быть!			
	Выразить, что это меня не удивило <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo</i>	Ничего нового. Ты нас не удивил.			

	Проявить незаинтересованность <i>Vyjadriť nezáujem</i>	Меня это не интересует.		poznámky a odkazy, príbehy.	
--	--	-------------------------	--	--------------------------------	--

**СПОСОБНОСТЬ 14: «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»
УРОВЕНЬ A1**

Kompetencia č. 14: „Dať ponuku a reagovať na ňu“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Предложить и реагировать на предложение <i>Dať ponuku a reagovať na ňu</i>	Выразить просьбу <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Дай мне, пожалуйста, ... Покажи ...	Rozkazovacie a zvolacie vety Skloňovanie podstatných mien	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované	Zdvorilo ponúknuť pomoc, prijať ju alebo odmietnuť.
	Ответить на просьбу <i>Odpoved' na žiadosť</i>	Пожалуйста. Конечно.			
	Предложить сделать что-либо <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil</i>	Ты придёшь ко мне сегодня? Спроси у бабушки.			
	Предложить сделать что-либо сообща	Давай посмотрим телевизор! Давайте играть в футбол!			

	<i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili</i>			rozprávky.	
	Предложить помощь (сделать что-нибудь вместо кого-либо другого) <i>Ponúknuť pomoc</i>	Я вам помогу.			
	Предложить что-либо одолжить/подарить <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	Возьми. Бери. Дарю.			
	Ответить на предложение кого-либо. <i>Odpovedať na návrh</i>	Спасибо. С удовольствием.			

**СПОСОБНОСТЬ 15: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОЙДЕТ В БУДУЩЕМ»
УРОВЕНЬ A1**

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiat’ v budúcnosti“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произойдет в будущем <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat’ v budúcnosti</i>	Предупредить кого-либо о чём-либо <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Осторожно! Внимание! Двери закрываются! (v metre)	Genitív podstatných mien pri vyjadrení želania	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované	Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe.
	Посоветовать <i>Poradiť</i>	Купи ... это очень красиво. Подумай об этом предложении			
	Придать смелости/ поддержать <i>Povzbudiť</i>	Быстрее! Смелее! Ты победишь!			

	Выразить желание <i>Vyjadriť želanie</i>	Я хочу ... У меня к тебе просьба.... Желаю успеха в учебе и личной жизни		opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy.	
--	---	--	--	--	--

**СПОСОБНОСТЬ 17: «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ»
УРОВЕНЬ A1**

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzivná dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Представить кого-нибудь <i>Predstaviť niekoho</i>	Папа, познакомься, это ...	Rozkazovací spôsob slovíes	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Spoločenské normy a zdvorilostné frázy pri zoznámení, napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si
	Представиться <i>Predstaviť sa</i>	Разреши (-те) представиться. Меня зовут ...			
	Реагировать на чье-то представление	Очень приятно. Рад (рада) с тобой (с вами) познакомиться.			

	<i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>			Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	vymenia bozk na líce, Poliaci bozkávajú ruky dámam, ak sa Rusi pozdravia bozkom na líce, tak je to trikrát, atď.
	Приветствовать <i>Privítať</i>	С приездом! Добро пожаловать!			
	Произнести тост <i>Predniesť prípitok</i>	За здоровье!			

СПОСОБНОСТЬ 19: «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
-------------	---------	-------------------	-------------------	----------------------	------------------------

<p>Звонить по телефону <i>Telefonovať</i></p>	<p>Начать, поддержать и закончить телефонный разговор <i>Začať, udržiavať, ukončiť telefonický rozhovor</i></p>	<p>Алло! Да. Позовите, пожалуйста, ... Я могу говорить с ...? До свидания. До встречи.</p>	<p>Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty.</p>	<p>Základné pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).</p>
--	---	--	---	---	---

СПОСОБНОСТЬ 20: «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 20: „Komunikovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Обменивать-ся мнениями, разговари-вать с кем-либо <i>Komunikovať</i>	Завести разговор <i>Začať rozhovor</i>	Знаете, что ...	Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozhovory, úryvky, jazykovo vhodných umeleckých diel, jednoduché listy, e-mail, sms.	Základné pravidla slušnosti pri rozhovoroch s prihliadnutím na špecifiká komunikačného kontextu a komunikačných partnerov Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími Spôsob vyjadrovania a správania svedčí o správnej výchove v rodine a v škole.
	Взять инициативу <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	Можно, я скажу...			
	Попросить слова <i>Vypýtať si slovo</i>	Можно мне сказать?			
	Вернуться к рассказанному, когда меня прекратили в разговоре <i>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</i>	Я хотел ещё добавить, что...			
	Запретить кому-либо в разговоре <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>	Перестань! Не говори, это невозможно слушать...			

**СПОСОБНОСТЬ 24: «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ»
УРОВЕНЬ А1**

Kompetencia č. 24: „Uistiť sa, že slová/ výklad/argument boli pochopené“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Убедиться, что мои слова, то, о чём я говорил, мои аргументы были поняты</p> <p><i>Uistiť sa, že slová/ výklad/ argument boli pochopené</i></p>	<p>Убедиться в том, что слушатели меня поняли <i>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia</i></p>	<p>Вам понятно, что я сказал? Вам всё понятно?</p>	<p>Intonácia opytovacej vety bez opytovacieho záměna</p>	<p>Коммуникаčný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: krátke príbehy, krátke rozhovory, ilustrované príbehy.</p>	<p>Snaha o nadviazanie rozhovoru s cudzincom, ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadať o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, musí odbúrať strach a začať rozhovor s cudzincom.</p>
	<p>Убедиться в том, что я правильно понял высказанное <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i></p>	<p>Вы всё правильно и точно поняли?</p>			
	<p>Убедиться в правильности понимания проблемного слова, фразы <i>Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní slova/slovné spojenia</i></p>	<p>Скажите, пожалуйста, как это правильно сказать по-русски? Скажите, пожалуйста, как это будет по-русски?</p>			
	<p>Заменить трудное, непонятное слово <i>Nahradiť neznáme nepochopené slovo</i></p>	<p>Попробуйте заменить это, непонятное мне слово, другим</p>			
	<p>Искать слово, предложение <i>Hľadať slovo/slovné spojenie</i></p>	<p>Я не могу вспомнить, как это называется /как это сказать по-русски.</p>			

	Исправить высказанное, Вернуться к разговору <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Давайте, вернемся еще раз к началу нашего разговора			
--	--	--	--	--	--

Odporúčané kompetencie

СПОСОБНОСТЬ 10: «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЁННОЙ СИТУАЦИИ» УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 10: „Reagovať vo vyhrotenej situácii“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Реагировать в обострённой ситуации <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	Выразить свой гнев, плохое настроение <i>Vyjadriť hnev, svoju náladu</i>	Замолчи (-те)! Я не хочу тебя (вас) слушать! Оставь (-те) меня в покое!	Rozkazovací spôsob slovies
	Реагировать на гнев, на плохое настроение кого-либо <i>Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</i>	Не кричи (-те)! Успокойся (-тись)!	
	<i>Реагировать на обиду</i> <i>Reakcia na urážku</i>	Не позволяйте себе этого! Не смейте так говорить!	
	Ругать <i>Nadávať</i>	Дурак! Дураки! Тупец! Тупцы! Тупица! Тупицы!	

**СПОСОБНОСТЬ 16: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО»
УРОВЕНЬ А1**

Kompetencia č. 16: „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti” Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Реагировать на то, что произошло <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Вспомнить что-либо / кого-либо <i>Spomenúť si na niečo/niekoľo</i>	Это был, (-а, -о, -и) ...	Minulý čas slovies
	Высказать, что я что-то / кого-то забыл <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	Я забыл, ... Не помню ...	
	Напомнить <i>Pripomenúť</i>	Не забывай, что.... Помнишь ...?	
	Соболезновать <i>Kondolovať</i>	Мои соболезнования. Примите мои соболезнования.	
	Поздравлять <i>Blahoželať</i>	Дорогая мама! Поздравляю тебя с Днём Рождения!	

СПОСОБНОСТЬ 18: «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»

УРОВЕНЬ A1

Kompetencia č. 18: „Korešpondovať“ Úroveň A1

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Начать писать письмо <i>Začať list</i>	Здравствуй (-те)! Дорогой (-ая) ... Глубокоуважаемый Александр Петрович!	Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.
	Закончить письмо <i>Ukončiť list</i>	До свидания. С искренним приветом... С уважением...	
	Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Наша переписка с русскими друзьями началась...	

6 Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navššenie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života

Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky,
poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a
leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Literatúra, divadlo a film

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky

Zelenina a ovocie

Nápoje

Mliečne výrobky

Cestoviny a múčne výrobky

Stravovacie návyky

Stravovacie zariadenia

Príprava jedál

Kultúra stolovania

Zdravá výživa

Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia

Odevné doplnky

Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov

Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Športové disciplíny

Význam športu pre rozvoj osobnosti

Nové smerovania v športe

Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia

Pošta a telekomunikácie

Nakupovanie a platby

Hotelové a reštauračné služby

Centrá krásy a zdravia

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny

Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Spoločnosť – kultúra – umenie

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi

Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie

Zamestnania

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Pozitívne a negatívne vzory

Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície

История
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
О человеку в крајине, ktorej jazyk sa učím

Крајина, ktorej jazyk sa učím
Географické údaje

Wyбранá odporúčaná lexika

Тематические окрyхи	Ни́жше стредне́е взде́лывание
<p>1. Rodina a spoločnosť</p> <p>Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty Vzťahy medzi ľuďmi Náboženstvo</p>	<p>имя, фамилия, девочка, семья, папа, мама, ребёнок, дети, сын, дочка, бабушка, дедушка, внук, внучка, дядя, тётя, двоюродный брат, двоюродная сестра, жить, работать, профессия, инженер, учитель, учительница, врач, медсестра, водитель, официант, официантка, программист служащий, служащая, предприниматель, предпринимательница, экономист, компьютерщик, звать, меня зовут, представить, познакомиться, познакомиться, подруга, друг, любить, отдыхать, играть, должен, должна, должны, помогать, углублять и расширять отношения</p>
<p>2. Naš domov</p> <p>Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl</p>	<p>город, деревня, жить, дом, этаж, подъезд, лифт, комната, квартира, однокомнатная, двухкомнатная, трёхкомнатная, четырёхкомнатная, большая, маленькая, светлая, тёмная, уютная, большая, гостиная, детская, кабинет, спальня, кухня, ванная, туалет, балкон, лоджия, гардероб, помещение, прихожая, коридор, кровать, диван, кресло, удобный, ковёр, телевизор, стенка, лампа, плита (газовая, электрическая), посуда, стакан, убирать, спать, между, посреди, перед, за, под, над, далеко, недалеко, близко, электроприборы, холодильник, морозильник, стиральная машина, микроволновая печь, пылесос, уют, видеомагнитофон, музыкальный центр, мебель, висеть, настольная, ночная лампа, занавеска, бельё (постельное), мусорный ящик, среда</p>
<p>3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie</p> <p>Ľudské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie</p>	<p>человек (люди), голова, волосы (короткие, длинные, светлые, тёмные, каштановые, рыжие), блондин, блондинка, брюнет, брюнетка, лицо (круглое, продолговатое, смуглое, бледное, доброе, злое, в веснушках), нос (курносый, длинный, маленький, орлиный), рот, губы, ухо (уши), глаз (-а), голубые, синие, карие, чёрные, шея, язык, зуб, щека, борода, усы, плечо, туловище, грудь, живот, спина, рука, нога, палец, возраст, юноша, молодой, пожилой, старый, мужчина, старик, девушка, женщина, старуха, рост, средний, высокий, низкий</p>
<p>4. Človek na cestách</p> <p>Dopravné prostriedky Osobná doprava</p>	<p>транспорт, городской, трамвай, троллейбус, автобус, машина, автомобиль, такси, метро, водитель, таксист, пассажир, самолёт, аэропорт, вокзал, расписание поездов, идти, ходить, ехать, ездить, пешком, пройти, проехать,</p>

<p>Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železničných a leteckých sietí</p>	<p>перейти, перекрёсток, переход, светофор, осторожно, свет, билет, пластиковая карта, турникет, остановка, стоянка такси, станция, войти, входить, выйти, выходить, спуститься, подняться, номер, посетить, пешеход, железная дорога, поезд, скорый, пригородный, электричка, вагон</p>
<p>5. Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie Školský systém Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky</p>	<p>школа, класс, парта, доска, стул, стол, шкаф, полка, окно, дверь, стенгазета, школьные принадлежности, тетрадь, учебник, ручка, пенал, карандаш (простой, цветной), дневник, классный журнал, резинка, линейка, портфель, рюкзак, фломастер, мел, губка, тряпка, ученик, ученица, ученики, школьник, школьница, школьники, одноклассник, предмет, урок, занятие, перемена (большая, маленькая), отметка, оценка, диктант, контрольная работа, отличник, хорошист, троечник, двоечник, второгодник, учебный год, четверть, полугодие, каникулы, дежурный, расписание уроков, родной язык, иностранный язык, русский язык, словацкий язык, литература, английский язык, немецкий язык, французский, математика, физика, история, география, обществоведение, биология, химия, физкультура, информатика, сочинение, пение, рисование, кружок, стихотворение, кабинет, физкультурный зал, раздевалка, учительская, учить, учиться, писать, читать, изучать, говорить, сказать, рассказать, рассказывать, слушать, смотреть, отвечать, ответить, считать, переводить, перевести, знать, открыть, закрыть, встать, вставать, класть, положить, взять, брать, поднять, поднимать, рисовать, стирать, стереть, присутствовать, отсутствовать, преподавать, продолжать, повторять, спрашивать, предлагать, строгий, любимый, справедливый, хороший, интересный, пример, образец, цвет, красный, синий, чёрный, белый, зелёный, коричневый, оранжевый, розовый, фиолетовый</p>
<p>6. Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra Klíma Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia</p>	<p>домашние животные, гулять, кормить, собака, порода, дворняжка, породистая, шерсть, морда, хвост, лапа, вид, кошка, корова, лошадь, коза, овца, кролик, свинья, домашняя птица, курица (куры), гусь, утка, индюк, дикие животные, зоопарк, волк, лиса, олень, кабан, горный козёл, птицы, орел, сокол, воробей, ворона, синица, летать, улетать, прилетать, погода, хорошая, плохая, прекрасная, чудесная, пасмурная, ненастная, холодная, морозная, переменная, облачный, жаркий, туман, дождливый, ветренный, безветренный, светит солнце, идёт дождь, снег тает, дует ветер, слабый, сильный, молния сверкает, гром гремит, градус, термометр, мороз, жара, природа, времена года, весна, лето, осень, зима</p>
<p>7. Voľný čas a záľuby Záľuby Literatúra, divadlo a film Rozhlas, televízia a internet</p>	<p>свободное время, увлечение, хобби, кататься на санках, на коньках, на лыжах, на велосипеде, на лодке, на роликовых коньках, играть в футбол, лепить снежную бабу, играть в снежки, купаться, загорать на солнце, кино, фильм, книга, радио, музыка, популярная, классическая, галерея, музей, театр, спектакль, собирать, коллекционировать, коллекция,</p>

<p>Výstavy a veľtrhy</p>	<p>с открытка, наклейка, марка, плакат, значок, этикетка, монета, фотография, играть в компьютере, танцевать, заниматься, музыкальный инструмент, гитара, скрипка, рояль (фортепьяно), труба, флейта, аккордеон, компакт-диск, журнал, петь, исполнять, интересоваться (-ся), записать (-ся), записывать, путешествовать, отдыхать, летний детский лагерь, палатка, костёр, поездка</p>
<p>8. Výživa a zdravie Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Mliečne výrobky Cestoviny a múčne výrobky Stravovacie návyky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stolovania Zdravá výživa Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr</p>	<p>меню, закуска, холодный, горячий, завтрак, обед, ужин, первое, второе, третье, мясо: говяжье (говядина), свиное (свинина), баранина; сахар, шоколад, фрукты, яблоки, груши, сливы, лимон, банан, арбуз, черника, земляника, овощи: картошка, капуста, морковка, перец, помидор, свёкла, петрушка, укроп, салат, перец, огурец; напитки: чай, какао; конфета, суп, овощной, мясной, куриный, борщ, рецепт, сок, фруктовая вода, минеральная вода, пепси-кола, ветчина, колбаса, сыр, котлеты, жареный, варёный, печёный, мороженое, рис, тарелка, глубокая, мелкая, чашка, вилка, нож, ложка, столовая, чайная, кофейная, кастрюля, салфетка, чайник, есть, пить</p>
<p>9. Uprostred multikultúrnej spoločnosti Cudzie jazyky Rodinné sviatky Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií</p>	<p>язык, родной, чужой, словацкий, русский, английский, немецкий, французский, испанский, итальянский, поздравлять, праздник, семейный, праздновать, день рождения, именины, дарить, подарок, гость, хозяин, хозяйка, хозяйева, домохозяйка, гостеприимный, добро пожаловать, тост, рождественские святки, пасха, уважение к традиции и истории народа, сувениры</p>
<p>10. Obliekanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy</p>	<p>одежда, пальто, плащ, шуба, платье, блузка, брюки, джинсы, юбка, платье, рубашка, комбинезон, джемпер, свитер, куртка, сарафан, купальник, плавки, костюм, пиджак, жилет, носки, чулки, колготки, гольфы, сапоги, ботинки, туфли, сандалии, кроссовки, кеды, тапочки, босоножки, кофта, пуловер, шарф, варежки, перчатки, носить, надевать, одевать, одеваться, размер, мне идёт это платье (не идёт), шляпа, шапка, платок, одеваться по последней моде, без вкуса, со вкусом</p>

Literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris: Hachette éducation 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *УРОБЕНЬ B2 pour le français (utilisateur / apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris : Didier 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOTE, G. *УРОБЕНЬ A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilf) pour les premiers acquis en français*. Paris: Didier 2005.

BELZ, H., SIEGRIST, M. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení v praxi*. Praha: Portál 2001, ISBN 80-7178-479-6.

BÉRARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (УРОБЕНЬx A1/A2 du Cadre européen)*. Paris : Didier 2005.

BUTAŠOVÁ, A a kol.: *Jazyková politika v Slovenskej republike 2004. Jej východiská a smerovanie*, ŠPÚ 2006, ISBN 80-89225-04-07, (vsunuté kapitoly v publikácii: 1.1, s. 12 – 35), publikovanie čiastkových výstupov v rámci projektu ESF *Prehĺbenie efektívnosti vyučovania cudzích jazykov v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ*

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Kontinuita vo vzdelávaní v cudzích jazykoch pri prechode zo základnej na strednú školu, *Pedagogická revue*, 57, 2005, 2, s. 139-161.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Úroveň niektorých cudzojazyčných kompetencií žiakov 9. ročníka základných škôl, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 2, s. 156-176.

BUTAŠ, J., BUTAŠOVÁ, A.: Zloženie vyučujúcich a klíma vyučovania cudzích jazykov, *Pedagogická revue*, 58, 2006, 3, s. 292-311.

Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Evaluer. Paris : Didier 2001.

COMMISSION EUROPÉENNE, 2002. *Compétences clés*. Eurydice.

CONSEIL DE L'EUROPE, 1997. *Key competencies for Europe*. Report of the Symposium in Berne 27-30 March 1996. Strasbourg.

GOULLIER, F. *Cadre européen commun et Portfolios*. Paris : Didier 2005.

KOLLÁROVÁ, E. , *Hovory o kulturologickom smerovaní cudzojazyčnej edukácie*, Bratislava: ŠPÚ, 2013

KOLLÁROVÁ, E. a koll. *Tvorivý učiteľ-rusista v primárnom cudzojazyčnom vzdelávaní*, Bratislava: ŠPÚ, 2013

RIES, L., KOLLÁROVÁ, E. *Svet cudzích jazykov dnes*, Bratislava, Didaktis, 2004.

RIES, L. *Člověk a výchova*, Ostrava, 2011

TANDLICOVÁ, Eva et al. *Glosár odborných anglicko-francúzsko-nemecko-slovenských termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava: ŠPÚ 2002.

Slovensko-anglicko-francúzsko-nemecký slovník termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky. Vydanie 2. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2009. ISBN 978-80-89225-71-2.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2006. ISBN 80-58756-93-5, revidované vydanie 2013.

Pedagogická dokumentácia z ruského jazyka. Úroveň A1. Bratislava: Štátny pedagogický ústav 2009. ISBN: 978-80-89225-70-5